

Miért haragszik a baloldali ellenzékünk a demokratikus Oroszországra, és miért védi Ukrajnát?

A XX. században politikailag és társadalmilag háromféle Oroszország létezett: a cári abszolutizmus, a kommunista diktatúra és 1991 óta a demokratikus Oroszország.

Európában az elmúlt évszázadok során az országok közötti kapcsolatok a mindenkori politikai érdekek szerint gyakran változtak. Voltak, akik egymás ellen harcoltak, majd, amikor érdekeik megváltoztak, szövetségesek lettek. Néhányat felsorolok példaként: a franciák hosszú ideig és többször is háborúban álltak Nagy-Britanniával, majd a két világháborúban szövetségesek lettek. A cári Oroszországot a francia Napóleon le akarta győzni, az I. világháborúban szövetségesek lettek. A Habsburgok is támaszkodtak a cári Oroszország segítségére, végül világháborúba keveredtek. A semleges Románia osztrák-magyar-német ellenes lett, és kiszolgált Franciaországot, majd hátat fordítva neki, Hitler karjaiba szaladt, ahonnan - pillanatnyi érdekei szerint - a Szovjetunió szövetségese lett.

Azért, mert Oroszország 1849-ben, majd 1914-17-ben, végül 1941-45-ben harcban állt velünk, tartanunk kell-e a haragunkat az alapjaiban megváltozott Oroszországgal szemben is? Szerintem az az érdekünk, hogy barátságos, együttműködő viszonyban legyünk Oroszországgal. Oroszország a legnagyobb és legjobb piacunk. Klímája miatt szívesen átvesz minden jó magyar élelmiszert, sőt, a gyógyszereinket és más gyártmányainkat is, mi viszont az energia-importban vagyunk érdekeltek. Nagy történelmi tragédiánk, hogy az USA eladott minket a Szovjetunióknak, Japán legyőzésében történő segítségét meghálálva. A szovjet hadsereg szállta meg hazánkat és ez 1991. június 19-ig, fél évszázadon át tartott. A nagy világpolitikai változás után is a „haragszom rád”-ot akartuk fenntartani?

A szovjet II-III-V. ukrán hadseregek szállták meg hazánkat. Szomorú emlékünks, hogy a főleg ukránokból álló katonaság, negyed millió magyar nőt becsstelenített meg. Ezt nevezzük „szifilizációnak”, amit nem lehet megbocsátani! Nem a mi hibánk, hogy 1944. október 15-én az átállásunk nem sikerült, mert Churchillnek és Benesnek volt az érdeke, hogy a szovjet hadsereg minél tovább Magyarországon tartózkodjon, és ne ő érjen előbb a Rajnához. Nekünk jobb lett volna, ha a szovjet hadsereget gyorsan átsegítjük hazánkon, és harcoltak volna Ausztriában és Bajorországban, ezzel az európai háború négy hónappal hamarabb véget ért volna. A nyugati szövetségeseknek az volt az érdeke, hogy a szovjet hadsereg Bécsnél, Linznél tovább ne jusson. Ezért pusztult és szenvedett Budapest és a Dunántúl oly sokáig.

Hasra estünk a Nyugat előtt, és ezért jelentősen lecsökkentettük az Oroszországba irányuló exportunkat. Az EU parancsára siettünk kivágni az almáskertjeinket, a szőlőinket, és kihasználatlanul hagytuk a záhonyi átrakó-körzetben az alma- és mezőgazdasági export céljára nagy költséggel kiépített pályaudvarunkat. Még szerencse, hogy kormányaink az energiainportunkat nem mondták le, hiszen akkor a gazdaságunk is leállt volna.

Miért nem érezzük át - sok jogos fájdalomunkra emlékezve -, hogy ma egy másik, a demokráciát építő Oroszországgal vagyunk szomszédosági kapcsolatban? Siettünk megszüntetni az orosz nyelvoktatást, ahelyett, hogy a kötelezőt eltörölve, a választható nyelv tanulását szorgalmaznánk, hiszen a kommunista diktatúra bukásával az orosz nemzet, az irodalma és a világnyelve nem szűnt

meg! Hogyan akarunk orosz nyelvtudás nélkül kisvállalatok szintjén is jó üzleteket kötni az oroszokkal? Az orosz nyelv a Kárpátoktól a Csendes óceánig, Vlagyivosztokig terjedt el, az ázsiai kontinens északi felén. Gondolkodjunk realisan, hogy a kölcsönös előnyök alapján jó együttműködés alakulhasson ki e két ország között.

Van még néhány indokom: Oroszországgal nem álltunk mi mindig háborúban. Árpád-házi királyaink házasság révén is kapcsolatot tartottak a Kijevi Russzal. A Kijevi Rusz lovas-versenyein mindig részt vett a magyar lovas-küldöttség. II. Rákóczi Ferenc Nagy Péter cártól kapott támogatást, sőt, magyar királynak orosz herceget akartak felkérni. Az orosz emberekkel nagyon is megértettük egymást, lelki rokonság van a két nép között, hiszen mindkettő eredetileg pusztai nép volt. Gondoljunk az I. világháborúban, annak kölcsönös fogolytáboraiiban szenvedő katonákra, akik mindkét országban ki-mehettek a táborokból a mezőgazdasági munkában segíteni. Az I. világháború katonai és emberi ma-gatartása még lovagias volt, - a II. már az ideológia és a gyűlölködés szellemében zajlott. Nagyon fon-tosnak érzem, hogy a határon túli véreink tekintetében nagyon is hasonló helyzetben vagyunk: nagy-ságrendi különbséggel mi három millió magyart fájjalunk idegen uralom alatt, míg az oroszok tizenkét milliót. Meg kellene értenünk az orosz fájdalmakat Ukrajnával kapcsolatos vitájukban, és a NATO szövetségeseként ne nyilatkozzunk Putyin lépései ellen. Az orosz lakosság Ukrajnában honos, na-gyobb számban a keleti megyékben. Az ukrán Hruscsov diktatórikus intézkedésével csatolták őket a szovjet birodalmon belül Ukrajna hatáskörébe. A mi fájdalunkat is vegyék észre, hogy a Kárpát-medence legfontosabb régióját, a 12 ezer km² nagyságú és 1,2 millió lakosságú Kárpátalját is ilyen politikai módszerrel kapta meg ajándékba Ukrajna, miközben a ruszin nemzet megsemmisítésére tö-rekszik. A honfoglalásunk előtt a ruszinokat fehér horvátoknak nevezték. Egy részük kivált közülük, és a Balkánra költözött, ahol kialakították a horvát nemzetet. A ruszin önálló nemzet, és nyelvük nem az ukrán nyelv egyik tájszólása.

A 46 millió fős Ukrajnában a nemzetiségek tíz milliót tesznek ki, s Kijev 23 év alatt nem volt képes megadni ennyi nemzetiségnek a területi és politikai autonómiát, sőt, saját államának politikai-gazdasági egyensúlyát és fejlődését sem volt képes megvalósítani. Kijev csődbe juttatta az országot. Külföldi könyöradományok elfogadására kényszerülnek. Az ilyen állam miért akar bejutni az EU-ba? Abban bíznak, hogy az EU majd szubvenciókkal fogja őket életben tartani, csak azért, hogy Oroszor-szág ne kebelezhessen be őket részben, vagy teljes egészében.

Az oroszok által lakott megyéket ha átadnák Moszkvának, ezzel, bár kisebb területen, egysé-gesebb lenne az ukrán nemzet, és sokkal stabilabban tudna élni, belső gondok nélkül. Értem, hogy nehéz elfogadni az oroszok lakta keleti megyék átadását, hiszen az a legjelentősebb bányá- és iparvi-dék. Gazdasági okból nézve komoly vesztesége lenne Ukrajnának. Az ukrainai csernozjom (fekete föld) az évezredek óta folyamatos állattartás trágya-hozadékából a mezőgazdasági területeken több méter vastag humusszá vált, Ukrajna mégsem képes eredményes gazdálkodást folytatni, miközben ez a világ legkiválóbb termőföldje! Nyilván az állami vezetésben van a hiba. Az I. világháború előtt Uk-rajna búza-exportáló ország volt. Még tengeri kikötőt is építettek Ogyesszában, a búza-exportálás céljára.

Az egykori Kijevi Rusz volt az első orosz állam, az 1241. évi tatár pusztításig. Ukrajnát Kijevi Rusznak kellene neveznünk, mert az Ukrajna név a törökökkel vívott felszabadító háború követke-zménye, vagyis, az „u-krajna” magyarul „a határnál” szónak értendő. Kijev még a kárpátaljai magyar tömbnek, a kb. százezer főnek sem adta meg a területi autonómiát, az ötvenezer főt kitevő, szór-

ványban élő magyarnak pedig a kulturális autonómiát. A 46 milliós Ukrajnát a 150 ezer magyarnak megadandó kedvezmény nem döntötte volna meg. A magyarok úgy kerültek a trianoni csehszlovák Kárpátaljára, hogy az átlós vasúti fővonal Csap és Királyháza között magyarul halad. Ennek stratégiai jelentősége volt, mert a kisantant államok között szükségesnek ítélték a vasúti összekapcsolást. A Szovjetunió ezzel a vasútvonallal a normál európai és az orosz nyomtávot (+ 89 mm) hosszabb talpfákon négy sínzállal építve négy szomszédos országot akart sakkban tartani, egészen az Adria tengerig.

1944 novemberében szovjet katonai teherautókra, az utcákról szedték össze a lakosságot, akikkel november 26-án a munkácsi moziban kimondatták, hogy Kárpátalja népe Szovjet-Ukrajnához, az „anyaországához” kíván csatlakozni. Ezt követően minden kárpátaljai (18 és 60 év közötti) magyar férfit és sok ruszin vezetőt is összegyűjtöttek a szolvai lágerbe, és katonai teherautókkal elvitték őket az ukrán Galíciába, Samborba, az elosztó, központi lágerbe, rabszolgamunkára. Csak a fele került haza élve, és betegen. Ez a szerbekéhez hasonló bosszúhadjárat volt. A görög katolikus egyházat 1646-ban Ungváron „unió Rómával” alapították meg. Ez lett a ruszin nemzet irányító szellemi központja, amelyet megszüntettek a szovjet uralom bevezetésekor. A püspököket kiirtották, a papokat, ha nem voltak hajlandók a pravoszláv vallásra áttérni, GULÁG-ra küldték.

A galíciai ukrán nacionalisták 1945-ben Kárpátalja területének a Tisza jobb partjáiig való kiterjesztését követelték, ami miatt a helybeli magyar lakosság tömegesen menekülni kezdett. Ezt a követelést már Sztálin is túlzásnak tartotta, mert tudta, hogy ebben az esetben nem lehet a megszállt Magyarországon a kommunista pártot felállítani.

Miért gyalázzák, és kik, a kárpátaljai magyar emlékműveket? - Nem a kijevek, hanem a galíciai nacionalista ukránok, akik Lengyelország felosztásakor a Habsburg birodalom keleti tartományává lettek: Lemberg (Lvov, Lviv, magyarul: Ilyvo, olaszul: Lollillo) fővárossal, Galícia: Gács-ország. Ferenc József az ukrán nyelv és kultúra fejlődését jelentős mértékben támogatta, miközben a cári uralom alá került kijevei tartományban Moszkva orosz asszimilációra törekedett, ezért Ukrajna központjában alig beszélnek ukránul. Azért nincs egységes ukrán nemzet, mert a történelmi fejlődésük különböző országokban ellentétesen alakult. Az EU és a NATO csakis katonai stratégiai okból igyekszik Ukrajnát egyben tartani. Véleményem szerint, ha Kijev átadná az oroszok által lakott megyéket, akkor megszűnne a további orosz követelés, és nem kellene attól tartani, hogy Ukrajnát Moszkva teljes egészében bekebelezné.

Jellemző a kárpátaljai helyzetre, hogy 1945-ben a ruszin nyelvű oktatást (400 ruszin iskolában) ukránra váltották át, ukrán pedagógusokat és közigazgatási tisztviselőket küldtek Kárpátaljára, a ruszinokat pedig Ukrajna belső területére. Kijev a mai napig állítja, hogy nincs önálló ruszin nyelv, ez csak az ukrán tájnyelve. Nincs igazuk, mert a ruszin nyelv a Magyar Királyság védelme alatt ezer éven át megmaradt és fejlődött, az ukrán viszont a több száz éves lengyel uralom alatt legalább 40 %-ban lengyel és litván szavakat vett át, tehát nem azonos a ruszin nyelvvel.

Kárpátalja a Tisza forrásvidéke. Ettől függ a Nagy-Alföldünk élete és gazdálkodása. Vagyis, ki vagyunk szolgáltatva Kárpátaljának! Ott az éves csapadék 1400-1500 mm, míg a Nagy-Alföldön 500-600 mm. Árvizeink nagysága és a Nagy-Alföld szárazsága egyaránt Kárpátaljától függ! Mindez az EU-tag Magyarországgal szemben egy nem-EU-tag keleti nagyhatalom kezében van. A Tisza forrásvidéke az ottani hatalmas erdőségek és az ukrán erdőgazdálkodás függvénye. Kárpátalján sok házat épített fel a lakosság az erdők kivágásával... Lviv-ben, Galíciában van az erdészeti egyetem, s ha oda kárpátal-

jai fiatalok mennek tanulni, diplomájuk megszerzése után még véletlenül sem engedik vissza erdésznek a szülőföldjükre, hanem Ukrajna keleti megyéibe küldik őket, hogy mielőbb ukránokká váljanak. Kárpátalján csak „igazi” ukrán erdészek dolgozhatnak. Jellemző, hogy Európa legnagyobb ősbükköse Kárpátalján van, amelyet a mai napig sem helyeztek természetvédelem alá, és így valószínű, hogy áldozatul fog esni a fakitermelésnek. Ha Ukrajna be akar jutni az EU-ba, ezek védelem alá helyezését már rég meg kellett volna valósítani. Többek között erre is hivatkozhatnának a belépési érveikben, de nem teszik, mert a belpolitikai és a polgárháborús helyzet miatt ez nem jutott eszükbe. A II. világháborúban 7 millió ukrán halt hősi halált. A népesség szaporulata emiatt mínuszban van, 7 ezrelékkal. A csecsemőhalandósági ráta 9,5 ezrelék.

Ukrajna gazdasági színvonala: „Európa egyik legfejletlenebb állama, ahol a Szovjetunió összeomlását követően a termelési érték 60 %-kal esett vissza. A nehézipar privatizációja és az ipari szerkezet átalakítása még csak napjainkban kezdődött el. Ukrajna adta egykor a szovjet mezőgazdasági termelés egynegyedét, és természeti adottságai révén jelenleg is Európa vezető élelmiszerszállítója lehetne, de a magángazdaságok kialakítása még csak elkezdődött. Az ukrán gazdaság alapvető problémája, hogy az energiaszükségletük 85 %-a orosz importból származik. 2001-től kezdődött meg az ukrán gazdaság növekedése, de az orosz piacra irányuló fém- és gépipari termékek exportjának eredményeként, tehát Ukrajna nagymértékben függ energiaimport és áruexport szempontjából Moszkvától. Külföldi működő tőkeállomány értéke az orosz befektetéseknek köszönhetően jelentősen emelkedett, 2005-ben már 17 milliárd USD értéke volt. Az ukrán gazdaság megoszlásának aránya: mezőgazdaság 18 %, ipar 42 %, szolgáltatások 40 %. A világpiacon mérve az ukrán nemzeti jövedelem 60 %-át a fém- és gépipari termékek, élelmiszer pedig csak 10 %-át adja. Az import több mint felét az energia-behozatal adja. Külkereskedelmének 40 %-át Oroszországgal bonyolítja le. Az összes külső adóssága 2004-ben 22 milliárd USD volt.” (Chartografia: Földrajzi világotlasz).

Ukrajnával mi, magyarok, akkor leszünk igazán és tartósan jó barátok, ha Kárpátalját visszaadják, ami az állam területének csak 2 %-a, lakosságának szintén csak 2 %-a. A legkevesebb azonban az a kívánságunk, hogy a magyar nemzetiségnek adja meg a területi autonómiát. E nélkül nem lesz igazán baráti együttműködés, hanem csak NATO-ízű...

A magyarországi baloldali ellenzék, amely a múltban szovjet-imádó volt, ma csak azért szidja Paksot és Putyint, hogy Orbán Viktoron üthessen. Vesszőparipájuk az alternatív energiatermelés, mintha az képes lenne a paksi atomenergia-kapacitást helyettesíteni. Állítom, hogy szükség lesz az alternatív megoldásokra is, de azok összesen sem lennének képesek akkora kapacitást kialakítani, mint Paks az 1800-2000 MWatt kapacitásával. Vizsgáltam vizeink-nyújtotta energia-lehetőségeinket. Nagymaros 120 MWatt lett volna, és Mohácsig még két vízlépcsőre lenne hely, tehát a magyar Dunán összesen 360 MWatt. A többiekkel együtt maximum 400 MWatt. Megnéztem Salca János találmányát, a vízbe süllyesztett vízáram-motorok energiatermelő lehetőségét. Szükség lenne erre is, de folyóink összesen 1500 kilométer hosszú szakaszain maximum 1400 MWatt kapacitást tudnánk kiépíteni. A szélmotorok a mi klímánkon nem használhatók jól ki. A napelemek általános elterjesztése is nagyon fontos lenne, de télen, amikor a legnagyobb szükség lenne rá, a teljesítménye kicsi. A napkollektorokat a víz melegítésére használjuk. Marad még a víz hidrogénatomjának felhasználására elfogadott találmány, amelynek okirata szerint a víz atomjait plazmásítással lehet szétválasztani. Ezt a találmányt Magyarországon 20 év óta csak gúny és közönyösség kísérte, és annyi magyar érdekeltséget sem éreztek ebben az illetékesek, hogy használhatóságát teszteljék, vagy továbbfejlesszék. Ez a szabadalom nem a villamos energiáról szól, hanem a motorok benzin- és gázolaj- helyettesítését tenné

lehetővé, és az összenergia tekintetében nagy hatású lehetne. Szíveskedjünk tudomásul venni, hogy az emberiség jövőbeni legnagyobb energiatartaléka: a víz hidrogénje, és erre utódaink rá is lesznek utalva, mert addigra a szénhidrogén-bányászat minimálisra fog zsugorodni!

Tetszik, vagy nem tetszik az atom (lásd Csernobilt, vagy a japán fukusimai tragédiát), belátható időn belül számunkra nincs más olyan nagy energiatermelési lehetőség, mint Paks, amely koncentráltan, kis területen nagy energiakapacitást tesz lehetővé, de azt se feledjük el, hogy a meglévő paksi turbinák ideje is rövidesen lejár, tehát nemcsak bővítésről, hanem felújításról is van szó.

Ha élni és fejlődni akarunk, a mai helyzetünkben kényszerpályán mozogva, az a kérdés: hogy lesz-e villanyunk, vagy sötétben fogunk botorkálni.

vitéz Hábel György,

ny. főmérnök,

Budapest